

בן זונה! הברחה לי עשרים פרי לים, ועכשיו אתה תמלא לי את המיכלים!" צעק ציון בן-אלישע (19), חייל בחופשה, שהשגיח על עבודתם של 20 פועלים ערבים מהשטחים, ביניהם 7 קטינים, בשדה שבמושב בית-שיקמה. הוא כיוון את צעקותיו אל אנשי שרותי התעסוקה, שבאו לערוך ביקורת במקום.

כשראו הפועלים הערבים, שעסקו במיי לוי מיכלי עגבניות, את אנשי שרותי התעסוקה, נשאו רגליהם ונעלמו בין השורחות. שלושה אנשי השירות, כולם בגילי העמידה, ניסו לדלוק אחריהם, אך לשווא. כאשר פנו אל ציון, בנו של בעל-השדה, התחיל הלה לקלל ולאיים: "אני אשרוף לכם את המכונית!" הצעיר השחרחר והר גבוה, בחולצה פתוחה ומכנסיי-עבודה צב-

עזתי טושי
לא איכפת לי כמה משלמים!"

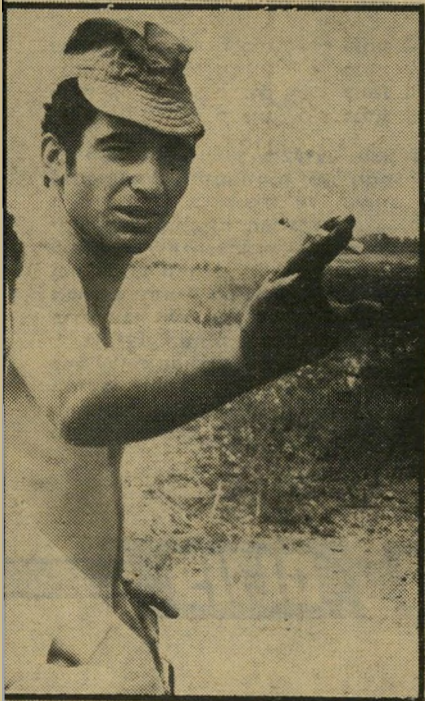
איים, רצה לתקוף גם את הכתבת והצלם של העולם הזה. רק אחרי שהסבירו לו, כי אם לא ירגע וימסור פרטים יאלצו להובילו לתחנת המיטרת, ניאות להסביר כי רק היום התחיל בעבודה.

"זה עבודה, זה?" צעק ציון, בקושי מילאו לי עשרה מיכלים. הם צמים עכשיו, וכל אחד מספיק למלא רק שלושה מיכלים ביום. או שהם קטנים וחלשים, או שהם זקנים ועייפים. לי אין מזל עם פועלים." פועליו של ציון מקבלים, לדבריו, 50 לירות עבור מיכל, והם עובדים משש בבוקר ועד שלוש אחר-צהריים, בעבודה מפרכת, ומבלי לאכול.

"בונים בתים ליהודים"

א איכפת לי כמה משלמים, העיר קר שיש כסף, סיפר עזת טושי, ילד בן 12 ממחנה ג'באליה, בתחנת הדלק שבכניסה לאשקלון, כשהוא ממתין עם

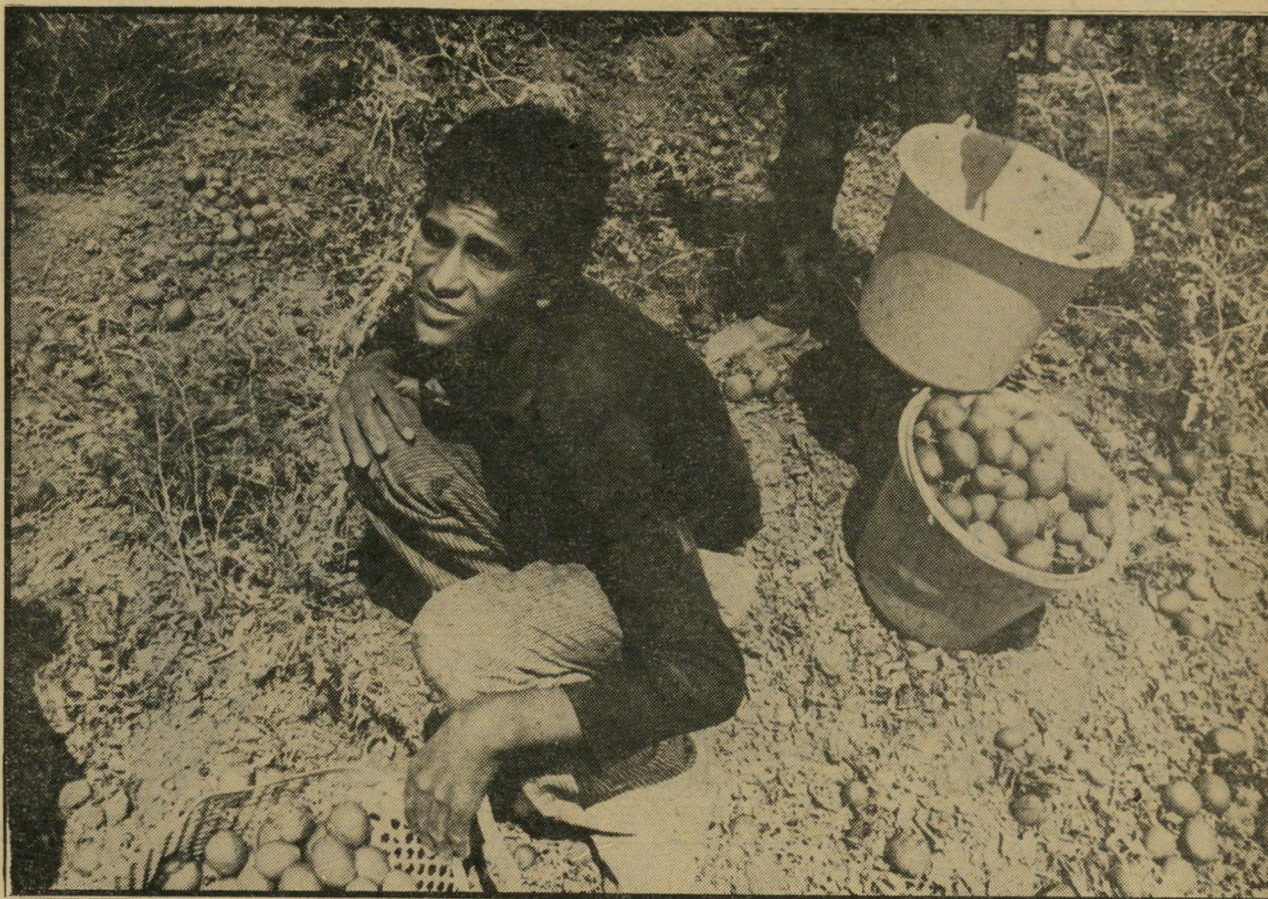
שוק העבדים של עזה

איש-מושב בן-אלישע
50 לירות למיכל

עשרות חבריו למעבידי. מישפחתו של עזת טושי-הקומה, בעל המכע המבוגר, מונה 11 נפשות. שלושה בנים מביניהם עדיין קטנים מכדי לעבוד והבנות אינן יוצאות כלל לעבודות-חוץ. רק הוא ואחיו בן ה-16 עובדים בשדות. אביו, בן השישים, חולה ושוכב בבית. המישפחה גרה, לדברי ריו, בבית בן חמישה חדרים. עזת ישן עם שניים מאחיו בחדר. כסף לקנות די אוכל ובגדים אין ועזת, שאינו יכול לקבל רישיון-עבודה, מפאת גילו הצעיר, נאלץ לצאת לעבודה בלי רישיון והוא מתפלל שלא יתפסו אותו.

עבור שמונה שעות עבודה משתכר עזת 50 לירות לכל היותר, וזאת פעמיים בשבוע בממוצע, כי לא תמיד יש עבודה. לפעמים אומרים לו שיבוא ליום עבודה שלם ופוטרים אותו אחרי שעתים, שתמורתם הוא מקבל אף פחות מ-40 לירות. "היחס לא תמיד טוב", אומר עזת, "יש טובים ויש רעים, שצועקים עלי ומרביצים לי. לא כולם משלמים, אומרים תבוא אחרי כן, במושב שיקמה לא מתייחסים יפה לפועלים."

אוכל? לפעמים גוננים פילפל או עגבי ניה אבל בדרך-כלל מביא עזת אוכל מהבית. היום הביא את ארוחת-הצהריים שלו — פיתה ועגבניה. הוא יוצא יום יום בשעה חמש בבוקר מבייתו ונוסע לתחנת הדלק, בתיקוה שיקחו אותו לעבודה. אם אינו מוצא עבודה, חוזר עזת הביתה. את הכסף הוא גותן לאביו, בממוצע מרוויח חים האחים 2000 לירות לחודש. "אני לא לומה, כי אין כסף ללכת לבית-ספר", אומר עזת. "אצלנו אין עבודה, ולכן אנחנו עובדים אצל היהודים. אם יתפסו אותי בעבודה תסבול כל המישפחה."

אחמד רסאן בשדה בבית-שיקמה
"אין כסף לאכול!"